

OLAF 2019.: stop prekograničnim i međusektorskim prijevarama

Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) obilježio je 2019. dvadesetu obljetnicu svojeg osnutka. Kao što je vidljivo iz izvješća za 2019., OLAF naporno istražuje i zaustavlja sve složenije prekogranične prijave u području humanitarne pomoći, okoliša, poljoprivrednih fondova i fondova za regionalni razvoj. Bilo otkrivanjem korupcije bilo zaustavljanjem krijumčarenja i krivotvorenih proizvoda, OLAF je znatno pridonio zaštiti proračuna EU-a i europskih građana u mnogim područjima.

„Otkriti, zaštititi, istražiti: OLAF već 20 godina svoje jedinstveno stručno znanje upotrebljava u korist EU-a, osiguravajući pravilnu upotrebu novca poreznih obveznika i boreći se protiv prijevara, korupcije, krijumčarenja i krivotvorenja. Pratimo trendove u području prijevara i prilagođavamo se novim obrascima prijevara kojima se pokušava iskoristiti novac koji je Europa namijenila ostvarenju svojih prioriteta. Uspjeh OLAF-a od ključne je važnosti za Europu u vrijeme kada prevaranti već kuju planove za pronevjeru sredstava iz proračuna za razdoblje 2021. – 2027., a koji iznosi 1,8 bilijuna EUR i djelomično je namijenjen poticanju oporavka Europe od posljedica pandemije bolesti COVID-19. U proteklih nekoliko godina primijetili smo sve više prijave povezanih sa sredstvima EU-a za ekološke i održive projekte. U središnjem poglavlju našeg godišnjeg izvješća predstavljen je sve intenzivniji rad OLAF-a u borbi protiv prijevara u području okoliša. Ti naponi dolaze u pravom trenutku jer je zeleni plan ključni dio napora koje EU ulaže u oporavak”, izjavio je glavni direktor OLAF-a Ville Itälä.

Rezultati OLAF-ovih istraga 2019. u brojkama:

- OLAF je **zaključio 181 istragu**, pri čemu je nadležnim nacionalnim tijelima i tijelima EU-a izdao **254 preporuke**,
- OLAF je preporučio **povrat 485 milijuna EUR** u proračun EU-a,
- OLAF je otvorio **223 nove istrage**.

Trendovi otkriveni istragama u području borbe protiv prijevara

U izvješću se utvrđuju glavni trendovi koji su se pojavili ili nastavili u 2019.:

- tajno dogovaranje i manipulacije u **nabavi**,
- **prekogranični karakter prijevara**, što otežava njihovo otkrivanje,
- **projekti u trećim zemljama** kao česta meta prevaranata,
- nastavak zlouporabe **sredstava namijenjenih za istraživanje**,
- **krijumčarenje i krivotvorenje**, među ostalim i u okviru složenih prekograničnih mreža.

Složene prekogranične prijevare

U danas objavljenom izvješću prikazan je velik broj različitih prijevera otkrivenih istragama koje je OLAF proveo 2019. Primjerice, za povrat je preporučeno 3,3 milijuna EUR nakon što je OLAF uspješno otkrio složen pokušaj zlouporabe u postupku nabave i nadmetanja za kupnju strojeva za pletenje financiranu iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Kupci i dobavljači tajno su se dogovorili da će kroz četiri različita projekta financirana sredstvima EU-a prodavati i kupovati strojeve po napuhanoj cijeni i izvlačiti novac iz fondova EU-a, a zatim ga prati. OLAF je 2019. isto tako zaključio istragu s preporukom za povrat gotovo 1,5 milijuna EUR koji su bili namijenjeni pružanju hitne pomoći civilima žrtvama sukoba u Siriji, ali su umjesto toga završili u džepovima bivšeg osoblja jedne nevladine organizacije primjenom sofisticirane prijevare.

Prijevera na štetu okoliša

Budući da su održivi razvoj, borba protiv klimatskih promjena i zaštita okoliša ključni prioriteti Europske unije, prevaranti su spremni iskoristiti sve prilike. Istrage OLAF-a sve su više usmjerene na prijevare povezane s ekološkim projektima ili projektima s utjecajem na okoliš. Kao dio takozvanog Dieselgatea, OLAF je, primjerice, otkrio kako se novac EU-a namijenjen istraživanju za smanjenje emisija iz vozila umjesto toga koristio za razvoj motora na kojem je upotrijebljen zloglasni „poremećajni uređaj” kako bi se zaobišla pravila EU-a o emisijama. Tijekom 2019. istrage OLAF-a bavile su se trgovinom ugroženim vrstama te nezakonitom sječom drva i drvne građe, ponekad iz zaštićenih šuma, i njihovim uvozom u EU. Istrage su otkrile međunarodnu trgovinu nezakonitim biodizelom te prijevare u vezi sa sredstvima za otkrivanje šumskih požara i gospodarenjem vodom i otpadom. Jedan predmet zaključen 2019. uključuje lažne potvrde o ekološkoj ispravnosti namijenjene pridobivanju financijskih sredstava EU-a.

Krijumčarenje duhana

Prošle je godine OLAF pomogao nacionalnim tijelima da zaplijene više od 251,4 milijuna krijumčarenih cigareta. OLAF je 2019. zaključio i niz istraga o sumnjivim pošiljkama duhana za vodenu lulu koje su ušle u jednu od država članica EU-a. Povezani gubitak prihoda procijenjen je na oko 14 milijuna EUR, što krijumčarenje duhana za vodenu lulu čini vrlo unosnim poslom za krijumčare.

Suradnja s partnerima, poboljšanje alata za borbu protiv prijevera

OLAF nastavlja ulagati u suradnju s nacionalnim tijelima država članica EU-a i međunarodnim partnerima. Operacija utemeljena na OLAF-ovim obavještajnim podacima, uz potporu španjolske carine i u suradnji s kolumbijskim i meksičkim vlastima, dovela je do zapljene 400 tona krivotvorenog šampona podrijetlom iz Kine, što je količina dovoljna da se napuni nekoliko bazena. U tom je duhu tijekom 2019. OLAF radio na nizu novih dogovora s međunarodnim tijelima te nacionalnim tijelima država članica i trećih zemalja. Potpisan je Dogovor o administrativnoj suradnji s Europskim revizorskim sudom. Sprečavanje prijevera za OLAF je i dalje od ključne važnosti, u čemu je i dalje

predvodnik jer ulaže velike napore u zaštitu novog proračuna EU-a od prevaranata. OLAF je imao ključnu ulogu u donošenju nove Komisijine strategije za borbu protiv prijevara u travnju 2019.

Cijelo izvješće možete pročitati [ovdje](#).

Misija, mandat i nadležnosti OLAF-a:

OLAF-ova je misija otkrivanje, istraživanje i zaustavljanje prijevara koje uključuju sredstva EU-a.

OLAF ispunjava svoju misiju:

- neovisnim istragama prijevara i korupcije povezanih sa sredstvima EU-a, kojima je cilj osigurati da se sav novac poreznih obveznika EU-a iskoristi za projekte kojima se pridonosi otvaranju novih radnih mjesta i poticanju rasta u Europi,
- jačanjem povjerenja građana u institucije EU-a istraživanjem teških povreda dužnosti od strane osoblja EU-a i članova institucija EU-a,
- razvojem dobre politike borbe protiv prijevara.

U svojoj ulozi neovisnog istražitelja OLAF istražuje predmete povezane s prijevarom, korupcijom i drugim kaznenim djelima koja ugrožavaju financijske interese EU-a, a povezanima s(a):

- svim rashodima EU-a: glavne su kategorije rashodovne strane proračuna strukturni fondovi, fondovi za poljoprivrednu politiku i ruralni razvoj, izravni rashodi i vanjska pomoć,
- određenim područjima prihoda EU-a, uglavnom carinama,
- sumnjama na teške povrede dužnosti od strane osoblja EU-a i članova institucija EU-a.

Dodatne informacije:

Jana CAPPELLO
Glasnogovornica
Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF)
Telefon: +32 2 29 85549
E-pošta: olaf-media@ec.europa.eu
http://ec.europa.eu/anti_fraud

Chris JONES
Zamjenik glasnogovornice
Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF)
+32 2 29 91606
olaf-media@ec.europa.eu
http://ec.europa.eu/anti_fraud

